

РЕШЕНИЕ

№ 4660

гр. София, 12.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 20.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **750** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на „УниКредит Булбанк“ АД, [населено място], ЕИК[ЕИК], представлявано от ЦВ. М. и А. Т., чрез юриск. К. Ц., срещу решение № 564 от 20.12.2022 г. по преписка № 97/2022 г. по описа на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/, в частта му, с която е установено следното:

- че „УниКредит Булбанк“ АД, [населено място] е осъществила дискриминация по смисъла на чл. 4 от Дискр. във вр. с §1, т.7 от ДР на ЗЗДискр. по признак „гражданство“ по отношение на М. Е. Ц., в качеството му на управител на „К. Б.“ ЕООД /сега „Коливинг Семково“ ЕООД/, със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 2770, [улица],

- че „УниКредит Булбанк“ АД, е допуснала нарушение на чл. 37, ал.1 от ЗЗДискр. спрямо М. Е. Ц., в качеството му на управител на „К. Б.“ ЕООД /сега К. С.“ ЕООД/, със седалище и адрес на управление: [населено място];

Като налага, на основание чл. 80, ал. 2, вр. с чл. 4, ал.1 на „УниКредит Булбанк“ АД, представлявано от А. Т. и Ц. М., със седалище и адрес на управление: [населено място], административно наказание имуществена санкция в размер на 500 (петстотин) лева.

В жалбата се релевират оплаквания за незаконосъобразност на административния акт поради нарушение на материалния закон и се иска отмяната му, предвид липсата на осъществен състав на „пряка и непряка дискриминация” по смисъла на чл. 5 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./ под формата на „неблагоприятно третиране“ по признак „гражданство“. В съдебно заседание поддържа жалбата си чрез юриск. Р. и юриск. Ц., която прави изявление за присъждане на разноски. Представя подробни писмени бележки.

Ответникът - Комисията за защита от дискриминация, редовно призована, се представлява в с.з. от юриск. И., която изразява становище за неоснователност на жалбата, както и представя подробно писмено становище по жалбата.

Заинтересованата страна „КОЛИВИНГ БАНСКО“ АД, редовно призована, в с.з. не се представлява, изразява писмено становище по жалбата, като счита същата за неоснователна, претендира разноски за пред КЗД.

Настоящият състав на АССГ намира, че жалбата е процесуално допустима като подадена в законния срок и от надлежна страна. За да се произнесе по съществото ѝ, прие за установено следното от фактическа и правна страна:

В процесното решение се излагат следните факти, които се установяват от приложената адм. преписка:

Адм. производство е по реда на Раздел I от Глава четвърта на Закона за защита от дискриминация. С Разпореждане № 229/ 13.04.2022 г. на председателя на Комисията за защита от Дискриминация (КЗД) е образувано производство по преписка № 97/ 2022 г. въз основа на жалба вх. № 16-20-462 /08.04.2021 г. на КЗД, подадена от М. Е. Ц. - управител на „Коливинг Банско“ ЕООД /“Коливинг Семково“ ЕООД, считано от 28.10.2022г., срещу „УниКредит Булбанк“ АД. Предвид изложените оплаквания за евентуално нарушение по смисъла на чл. 4, ал. 1 от З.Дискр., по признак „гражданство“, както и претенция за нарушение по Глава втора, Раздел III, чл. 37 от ЗЗДискр., преписка № 97/2022 г. е разпределена за разглеждане от Трети Специализиран постоянен заседателен състав. Конституирани страни по преписката:

1. М. Е. Ц. - управител на „Коливинг Банско“ ЕООД /по настоящем К. С.“ ЕООД/, в качеството на жалбоподател;

2. „УниКредит Булбанк“ АД, представлявано от А. Т. и Ц. М. като ответна страна.

В жалба с вх. № 16-20-462/08.04.2022 г. на КЗД, постъпила в електронната поща на КЗД, жалбоподателят твърди, че банка „УниКредитБулбанк“ АД прилага специфични правила в процедурата по разкриване на разплащателни банкови сметки на името на юридически лица, регистрирани в Република България. Според изнесените в инициативния документ твърдения, елементите на тази процедура са основани единствено на признак „гражданство“ на управителя на българското юридическо лице, от чието име се заявява ракриването на банковата сметка.

Сочи се, че Ц. е гражданин на държава, член ЕС - Република Германия, като

едновременно с това обстоятелство, лицето е пребивавало дългосрочно в България - повече от 5 /пет/ години по твърдения в жалбата, предвид което и притежавал качеството „местно лице“ за Р. България по смисъла на ЗДФЛ. В жалбата е посочено, че при съблюдаване условията на Търговския закон /ТЗ/, касаещи учредяване на търговски дружества и по-специално за разкриване на набирателна сметка за внасяне на учредителния капитал на всяко ООД/ЕООД, на 25.02.2022 г., той лично „разкрил“ такава сметка на името на новоучредяваното дружеството в Търг. банка „Уникредит Булбанк“ АД. На следващо място е изнесено твърдение, че след извършване регистрацията на дружеството М. Е. Ц. се явил в офис на банката в [населено място] с цел разкриване на разплащателна банкова сметка на името на дружеството, при което от страна на банковия персонал му било обяснено, че предвид на това, че същият е управител на дружество „Коливинг Банско“ ЕООД, но чужденец, банката ще разкрие разплащателна сметка на името на учреденото дружество, ако бъде снабдена с пълномощно при разкриването ѝ, посредством което се учредява представителна власт на физическо лице, български гражданин да представлява дружеството пред банката, с правото то да закрива сметката. На жалбоподателя било обяснено още, в рамките на това посещение, че последното е наложително, с оглед преодоляване възможни затруднения от страна на банката в работата ѝ с чужденци, които разкриват банкови сметки, които впоследствие не се използват. По твърдение в жалбата на М. Е. Ц., на него било заявено, че при такава хипотеза банката била принудена с години да поддържа сметки, без възможност за осъществяване на контакт с техния титуляр, когато същият е чужденец. Във връзка с горното в жалбата е застъпено, че такъв вид специално условие с цел разкриване на разплащателна сметка на българско дружеството, представлявано от управител – чужденец, гражданин на ЕС, се намира в директно противоречие с българското законодателство, тъй като въвежда практика на неравно третиране, основано на признака „гражданство“ (чл. 4 от ЗЗДискр.) и с правото на ЕС за еднакво третиране на гражданите на всички държави - членки на ЕС във всяка държава – членка на ЕС. М. Е. Ц. сочи още, че подобно условие поставя явно препятствие пред свободата на движението на капитали в ЕС, защото затруднява разкриването на банкова сметка на името на законно регистрирани по реда на българското законодателство правни субекти, а и на практика създава сериозен риск за интересите на всеки от клиентите на банката, който приеме да изпълни изискване на банката за представяне на пълномощно касателно сметката, тъй като клиентът се явява задължен да посочи лице, различно от себе си, което да може да се разпорежда с банковата сметка. В допълнение, в жалбата е застъпено и, че подобна практика не можело да бъде оправдание и аргументът изтъкван в отговор от банката, че пазарът на банкови услуги в Р. България е богат и клиентът има възможност да разкрие разплащателна сметка в друга банка, както му било обяснено от „УниКредит Булбанк“ АД, като се заключава, че наличието само на една банка в Р. България, която работи законосъобразно, т.е. разкрива разплащателни сметки на клиенти като неговото дружество, без изискване за описаното по-горе пълномощно, би служило за извинение всяка друга банка в Р. България да прилага незаконосъобразни практики. По преписката е постъпило допълнение, заведено с вх. № 16-20-524/28.04.2022 г. на КЗД, като жалбоподателят прилага копие от немска лична карта и българска карта за пребиваване, от които е видно, че е немски гражданин с право да пребивава в Р. България дългосрочно. Представено е и писмо от „УниКредит Булбанк“ АД в отговор на неговото оплакване, от което е видно, че банката потвърждава, че за следващо

преоформяне на набирателната сметка на дружеството в разплащателна е било посочено допълнително условие, както и потвърждава представеното становище от страна на колегите им в обслужващия филиал. Направено е доказателствено искане да бъде изискано становището, за което банката е споменала в отговора си до него, тъй като такова становище в писмен вид, никога не му е представяно, а само устно е бил информиран за допълнителното условие. Моли също така да бъде изискана информация от банката дали същото условие банката поставяла и на български дружества, чийто управители са български граждани, които желаят да разкрият разплащателна сметка в банката. В допълнителна молба, заведена с вх. № 16-20-982/31.10.2022г. на КЗД, получена по електронна поща на Комисията, жалбоподателят е изразил становище във връзка с изразената позиция от ответната страна по преписката, като е посочил, че в чл. 119 от Закона за платежните услуги и платежните средства, в приложение на който е издадена Наредба № 3 на БНБ от 18 Април 2018 г. било уточнено ясно при какви условия правото на достъп до платежна сметка за основни операции би могла да бъде ограничена. Цитиран е дословно текстът на закона, като жалбоподателят извлича, че отказът касае обстоятелства, които изначално не можело да бъдат приложени в този случай, тъй като ал. 5 от разпоредбата предполагала потребителят вече да има разкрита друга сметка от такъв вид. Извежда се още, че банката се позовава на това свое право неоснователно, тъй като същото засяга разкриването на банкова сметка, а не право за поставяне на допълнителни условия за разкриване на сметка. В допълнение се застъпва, че дори и разширително тълкуване на текста сочи на това, че правото на отказ или поставяне на допълнителни условия за разкриване на сметки, следва да произтича на причините, заложили в закона - „за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма“, при което единствено „чуждото гражданство“ на управителя на дадено дружество само по себе си не предпоставя използване на финансовата система с цел изпиране на пари и финансиране на тероризъм. В допълнение се посочва, че и поставянето на допълнителни условия банката има право да не обосновава това с причини, но ответната страна „У. Б., АД се е лишила от тази възможност, като изрично е артикулирала такава, като е поставила допълнителното условие в зависимост от гражданството на управителя на новоучреденото търговско дружество, поради което, изтъква жалбоподателят, банката няма право да твърди, че поставя тези допълнителни условия към клиента, без да обосновава същите.

По отношение на изложеното от ответната страна право на регулярен преглед на клиентски запис и актуализация на рисковия профил при възникнали обстоятелства, жалбоподателят поддържа, че банката, имайки такова право, ако между разкриване на набирателна сметка и искане за разкриване на разплащателна сметка не са настъпили други събития, обосноваващи повишаване на риска или изобщо отсъстват допълнителни обстоятелства от какъвто и да е характер, банката няма право да действа различно, в частност да поставя допълнителни условия, като всичко в различен смисъл отново би довело до хипотеза на злоупотреба с права.

Проведено е проучване по реда на чл. 55-чл. 59 от ЗЗДискр., в рамките на което са постъпили следните становища и информация (чл. 56, ал.1, т.2 от ЗЗДискр.).

1. Постъпило е становище от „УниКредит Булбанк“ АД по електронната поща на КЗД с отговор, относно „Коливинг Банско“ ЕООД, в което е приложено пълномощно до КЗД. В отговора е посочено, че е извършена проверка от страна на отговорните в „УниКредит Булбанк“ АД структурни звена като е установила, че М. Е. Ц. наистина е посетил филиал на банката в „Б.“, с цел откриване на набирателна сметка на представляваното от него дружество „Коливинг Банско“ ЕООД.

Прави се допълнение и, че след встъпване във взаимоотношения с даден клиент, банката продължавала да извършва регулярен преглед на клиентския му запис и да актуализира неговия рисков профил при възникнали нови обстоятелства. В отговора се изтъква, че съгласно Наредба № 3 на БНБ от 18 април 2018г., доставчик на платежни услуги има възможност да откаже откриването на сметка на клиент без да обосновава причините за това. От страна на банката се твърди, че в конкретния случай е налице получено разрешение за поледващо преоформяне на набирателна сметка в разплащателна, като е било поставено допълнително условие, описано в жалбата, от компетентните в банката звена, за което се твърди, че М. Е. Ц. е надлежно уведомен. Изнася се и твърдение, че предоставената по-горе информация е изпратена в писмен вид на вниманието на М. Е. Ц. на 15.04.2022 г. по посочен от него имейл адрес за кореспонденция M.@coworkingbansko.com. Със становището категорично се прави изявление, че „УниКредит Булбанк“ АД не дискриминира клиентите си въз основа на признаците, изброени в чл. 4, ал. 1 от Закона за защита дискриминация, а спазва стриктно законоустановените правила и процедури за работа. В заключение се извежда извод, че М. Е. Ц. не е приел условията, като е взел решение да закрие набирателната сметка на представляваното от него дружество на 03.05.2022 г., като е прекратил взаимоотношенията си с банката. Постъпило е и Допълнително становище към датата на откритото заседание по егейската. В последното се сочи, че твърденията на жалбоподателя, че спрямо него е осъществена дискриминация по признак „гражданство“ са неоснователни, тъй като при осъществяване дейността си „УниКредит Булбанк“ АД прилага високи стандарти в предоставяните от институцията продукти и услуги, както и в спазването на всички национални и международни изисквания в областта на борбата с изпирането на пари. В тази връзка се прави твърдение, че банката е задължен субект по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари /ЗМИП/ и като такъв следвало да спазва законоустановените правила за превенция, като се прави позоваване на чл. 3 от цитирания акт. Твърди се още в това становище на ответната страна по преписката, че откриването на клиентски профил/ сметка на физическо или юридическо лице, което се осъществявало след извършване на множество проверки и анализ на предоставените клиента документи. Отново се сочи обстоятелството, че в случая е получено разрешение за последващо преоформяне на набирателната сметка в разплащателна при изпълнение на поставено условие от компетентните в банката звена, за което се твърди, че клиентът е бил надлежно уведомен по електронна поща на 15.04.2022 г.

Прави се тълкуване, че извършваните проверки от страна на Банката имали за цел установяване изпълнението нейните задължения по гл. II от ЗМИП, който включвал комплексна проверка на клиентите, събиране, изготвяне и съхранение на документи и

друга информация при условия и при ред на ЗМИП с цел оценка на риска от изпиране на пари. Сочи се в допълнително представеното становище, че мерките били задължителни за кредитни институции, стриктното спазване целяло определяне на рисковия профил на всеки клиент, като задължително се идентифицирали и оценявали рисковете, които произтичат от установяване на делово взаимоотношение с клиента. Това включвало и идентифициране на клиента въз основа на документи, данни или информация, получени въз основа на надеждни и независими източници, при което съждение се прави и изводът, че „УниКредит Булбанк“ АД, като задължен субект по ЗМИП, прилагало мерки за комплексна проверка на клиенти при установяване на „делови взаимоотношения“ по смисъла на ЗМИП, преди тяхното установяване. По-конкретно, в случая били приложени мерки за разширена комплексна проверка в хода на делови взаимоотношения с управителя на дружеството, като в тази връзка били взети предвид и предоставените данни, документи и информация и извършена съпоставка на съответствието им с извършваните от него действия. Твърди се в становището, че предвид направените проверки, банката е определила М. Е. Ц. като лице с формиран рисков профил, като било взето решение за поставяне на допълнителното условие към него „да упълномощи български гражданин с актуален адрес в страната да може да закрива сметките на фирмата и негови лични сметки. Банката ще прилага мониторинг за срок от 6 месеца за съмнителни операции.“

Твърди се още, че от страна на банката се извършвал анализ и на всеки нов клиент и въз основа на неговия рисков профил се вземало решение досежно допустимостта на регистрирането му и необходимостта от изпълнение на допълнителни изисквания/условия, при които клиентът би могъл да ползва банково обслужване. Твърди се, че посоченият процес бил валиден за всички нови клиенти, независимо от гражданството им. В допълнение на казаното се сочи още, че първоначално направената класификация се актуализирала регулярно и при необходимост, с оглед отчитане на всички промени в обстоятелствата, свързани с клиентите с отношение към риска от изпиране на пари. Твърди се, че „У. Б.“ определя категории клиенти или бизнес – отношения с по-висок риск, които се наблюдават по-строго и, по отношение на които се прилагат разширени мерки за комплексна проверка на основание ЗМИП, Правилника за прилагане на ЗМИП, както и регулации, разработени в Групата „У.“. В становището се засяга още, че за всеки отделен случай се извършва преценка относно това какви мерки да бъдат приложени, съобразно вида клиент, характера на неговата дейност и съществуващите бизнес-отношения с него. В допълнителното становище се заявява, че проверката на риска се извършва автоматично, чрез използване на специализиран софтуер, като задължение на банката е да наблюдава операциите на клиентите, за да гарантира, че съответстват с рисковия профил и стопанската дейност на клиента, а където е необходимо и да се извърши проверка на източниците на средства за разкриване на възможно изпиране на пари или финансиране на тероризъм. Посочени са и други източници на информация във връзка с това, сред които: Национална оценка на риска на Европейската комисия, Национална оценка на риска; Препоръки на Европейската комисия; Методология за оценка на риска, разработена от Съвета на Европа; Окончателни насоки на Европейския банков орган (ЖС 2017 37 от 04/01/2018); Директива на (ЕС) 2017 / 849, Директива на (ЕС) 2018/ 843 и Директива (ЕС) 2018/ 1673 и други; Отново се препраща и към чл. 54 и 59 от ЗМИП. Във връзка с казаното дотук в това становище

се определят като неверни твърдения на жалбоподателя, че действията на служителите на банката поставят „явно препятствие пред свободата на движение на капитали в рамките на ЕС... и на практика се създава сериозен риск за интересите на всеки от клиентите на банката“. Твърди се още, че предвид чуждестранното участие в управлението на банката, нейните служители са предприели необходимите мерки с цел извършване на проверки, съвместно с компетентните банкови структурни звена, след приключването на които и с оглед на дефинирания рисков профил на пълномощника на дружеството и поставените превантивни мерки срещу „евентуални бъдещи измами „ с банкови продукти, на клиента са предложени допълнителни условия за банково обслужване, като на него, по твърдение в становището, е било обяснено наличието на „законово изискване“ за изричен текст в пълномощно, което да дава право на упълномощителя да попълва, подава или попълва въпросници, декларации и документи във връзка с изискванията на ЗМИП. Заключва се, че по отношение на жалбоподателя не е било приложено неблагоприятно третиране по признак „гражданство“ или друг дискриминационен признак, като същият не е бил поставен в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрални разпоредби, критерий или практика на банката, която прилагала разпоредбите на закона, в частност тези в областта на борбата с изпирането на пари и на финансовите санкции, защото критериите и практиката на банката са обективно оправдани с оглед на законовата цел и средствата за нейното постигане.

2. В преписката е налично и становище от Българска народна банка /БНБ/, във връзка със случая на М. Е. Ц. и изпратено от него по имейл на КЗД. Становището е подписано от директора на Дирекция „Платежен надзор“ при БНБ., приложено към писмо заледено с вх. № 16-20-629/ 10.06.2022 г. на КЗД за сведение и неоспорено от ответната страна по преписка № 97/2022 г. В писмото на жалбоподателя се твърди, че от цитираното становище се черпят данни за това, че ответната страна е поставила допълнително условие за разкриване на разплащателна сметка на името на представляваното от него дружество. Анализът на текста показва, че за случая М. Е. Ц. е подал жалба до БНБ, с оглед на което е била извършена проверка, която е стигнала до извод, че в случая е било възможно преоформяне на сметката в разплащателно. В становището се застъпва, че на осн. чл. 2, ал.6 от Наредба № 3 на БНБ доставчикът на платежни услуги може да откаже откриването на платежна сметка без да обосновава причините за това, освен в случаите платежна сметка за основни операции по чл. 119 от Закона за платежните услуги и платежните ми /ЗПУПС/. Във връзка с последното, в становището се подчертава обстоятелството, че сметката за основни операции представлява платежна сметка, единствено достъпна за потребители - физически лица.

Открити заседания по преписка № 97/ 2022 г. по описа на КЗД.

Страните са уведомени, че проучването е приключило и на основание чл. 59, ал. 3 от ЗЗДискр., като им е дадена възможност да се запознаят със събраните по преписката материали, след същата е била насрочена за разглеждане в открито заседание, за датата на което страните зедовно уведомени. Проведено е открито заседание на 03.11.2022 г. от 13:00 ч. Представени са писмени становища от страните.

От фактическа страна се приема следното в процесното решение на КЗД, като тези факти се възприемат и от съда като неоспорими в производството, респ. установени:

Установено е безспорно, че М. Е. Ц., е немски гражданин с право да пребивава в Р. България дългосрочно, посредством писмо с вх. № 16-20-524/28.04.2022 г. на КЗД, 2то жалбоподателят прилага копие от немска лична карта и българска карта за пребиваване като този факт не е оспорен или опроверган от ответната страна по преписката. Не се оспорва и, че М. Е. Ц. е управител на „Коливинг Банско” ЕООД, капиталово търговско дружество, учредено под българска юрисдикция по разпоредбите ТЗ. Това се установява и от справка в Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, извършена чрез единния портал за заявяване на електронни административни услуги на Агенция по вписванията на Република България. От същата справка става ясно, че към настоящия момент дружеството с ЕИК, посочено в жалбата е със сменена фирма - „К. С.“, считано от 28.10.2022 г. /датата на вписване обстоятелството/. По преписката не се оспорва, че жалбоподателят на 25.02.2022 г. лично е открил набирателна сметка на името на новоучредяваното дружеството в банка „УниКредит Булбанк“ АД. Безспорно се явява и обстоятелството, че след извършване регистрация на дружеството на 02.03.2022г. според данни в Т./ М. Е. Ц. се явява в офис на банката (клон в [населено място]) с цел разкриване на разплащателна банкова сметка на името на дружеството, при което от страна на банковия персонал му е обяснено, че предвид на това, че управителят на новоучреденото дружество „Коливинг Банско“ ЕООД, „К. С.“ понастоящем, е чужденец, банката ще разкрие разплащателна сметка на дружеството, ако бъде снабдена с пълномощно, създаващо представителна власт на юридическо лице с българско гражданство да представлява дружеството пред банката, с право то да закрива сметката.

По преписката се установява безспорно между страните, че визираното по-горе условие не представлява част от Общите условия за разкриване на разплащателна сметка, като същото не е предвидено пряко нито в българското законодателство, нито в това на ЕС.

Правната регламентация, касаеща дейността по разкриване на разплащателни сметки се съдържа в Наредба №3 на БНБ от 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти (Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 37 от 4 май 2018 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 50 от 2019 г.; дрп., ДВ, бр. 38 от 2020 г.; изм. и доп., бр. 23 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2022 г.) издадена на Народна банка /Наредба №3/, по-конкретно в чл.5 от същата. Услугите, свързани с разкриване на разплащателни сметки, обслужвани от „УниКредит Булбанк“ АД се предоставят въз основа на договор, в писмена форма, сключен между банката и съответен потребител. Откриването на клиентски профил или сметка на всяко физическо или юридическо лице в банката се осъществява след извършване на набор от проверки и анализ на предоставените от клиента документи. Видно от безспорния факт на разкриване на набирателна сметка, в т.ч. снабдяване на банката с изискуемата документация за целта, на жалбоподателя е било известно, както той лично е изявил пред КЗД че заявената от представляваното от него дружество услуга предполага предхождащо я

проучване на клиента „Коливинг Банско“ ЕООД. Разкриването на Разплащателни сметки с титуляр юридическо лице е предвидено в Раздел 3, т.3.1 от Общите условия, приети от Управителния съвет на Банката с решение по кол №14 от 18.03.2014 г. в сила, считано от 22.07.2014 г., последно изменени и допълнени ение на Управителен съвет на „УниКредит Булбанк“ АД по Протокол №8 от 23.02.2022 г. в от 24.02.2022 г. и публикувани на Интернет страницата на банката, като прочитът на текста бщите условия показва, че те в голяма степен възпроизвеждат чл.5 от Наредба № 3. В §4 от те е установено изискване при откриване на сметка на юридическо Клиент /в случая „Коливинг Банско“ ЕООД, да действа чрез законните му представители или чрез упълномощени от Тix лица. Последното условие предоставя алтернативни възможности, а както бе посочено по-горе, М. Е. Ц., в качеството на управител, на осн. чл. 147 от ТЗ, е бил овластен да заяви банковата услуга, като представи попълнено и подписано писмено искане по образец на „УниКредит Булбанк“ АД и след като банката е извършила идентификация на дружеството - клиент и неговият действителен собственик. Както бе посочено, липсва спор и не се подлага на съмнение от страна на „УниКредит Булбанк“ АД това, което е официално известно, с оглед позитивната страна на общественото доверие, произтичащо от вписването в Т., а именно“ че едноличен собственик на капитала на „Коливинг Банско“ ЕООД е М. Е. Ц.. Тази информация е можело бъде почерпена и от изискуемите документи и информация, предвидени в Общите условия, сред които: Единен идентификационен код или код по БУЛСТАТ; Копие от актуален устав/ дружествен договор/ учредителен акт/ друг учредителен документ на клиента, заверено за вярност с оригинала с подписа на представляващия/ите го; Оригинал/и на официален/и документ/и, удостоверяващ/и регистрацията и актуалното състояние на вписаните обстоятелства за Клиента, издадено от компетентния орган според националното му законодателство, с което, наред с обстоятелствата относно наименование, правноорганизационна форма, седалище, адрес на управление и кореспонденция, органите по управление и представителство. За целите на договора е предвидено и представяне на Оригинал на пълномощно, с което лицето, което управлява и представлява дружеството - клиент на банката, оправомощава друго лице да открие и/или да се разпорежда с наличностите по сметката от името на самото дружество, като подписът на упълномощителя следва да бъде положен в присъствието на лице, оправомощено от банката, или да бъде заверен нотариално, като това е приложимо когато от страна на самото дружество е натоварено лице с посочените функции - т.е. това е факултативна възможност, предоставена на преценка на управителния орган на дружеството, а не изискване за всеки случай.

Сочи се, че действащите Общи условия за обслужване на юридически лица предвиждат депозирание в банката на заверени копия от официални документи за самоличност и, ако е приложимо, копия от други официални лични документи на действителни собственици на дружеството- клиент и на лицата, които имат право да се разпореждат с наличностите по неговата банковата сметка, в които се съдържат данни за: имената; датата и мястото на раждане; официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността, съдържащ се в официален документ за самоличност /другия официален личен документ, чийто срок на валидност не е изтекъл и на който има снимка на лицето; всяко гражданство, което лицето притежава; държава на постоянно пребиваване и адрес, като номер на

пощенска кутия не е достатъчен. Цитираните изискуеми данни стоят встрани от настоящия но дават яснота относно това, че банката би могла да разполага с информация, служеща в достатъчна степен за осъществяване контакт с търговското дружество, без да е необходимо наличие на нарочно упълномощен представител, който да борави със сметките на „Коливинг ко“ ЕООД в „УниКредит Булбанк“ АД. Това обстоятелство се потвърждава в още по-голяма от изискването за предоставяне в банката на Оригинали на спесимени на подписите на лицата, които имат право да се разпореждат с наличностите по Банковата сметка. Сочи се, че тенденциите при обслужването на клиентите клони към техническо улесняване на клиента, ако впоследствие той реши да упълномощи лице с правомощие да се разполага със сметката, като е предоставена възможност да стане от разстояние и във виртуална среда /за справка чл.5, ал.7 от Наредба №3/ 2018г./.

Относно твърдението на жалбоподателя, че „УниКредит Булбанк“ АД е поставила „специално условие“ за разкриване на разплащателна сметка на българско дружество, представлявано от управител -чужденец, гражданин на ЕС, за което липсва законово основание в българското законодателство и това на ЕС. Действително е установено, че, видно от Приложимите общи условия, обществено известни за КЗД от Интернет-страницата на Кредит Б.“ АД, както и справка в Наредба №3, третиращи изискванията за предоставяне на услугата „разкриване на разплащателна сметка“, такова условие не е поставено. В случая това изискване е станало част от отношенията „УниКредит Булбанк“ АД и жалбоподателя, в качеството на управител на представляваното от него дружество, вследствие на проверка, извършена с автоматизиран софтуер връзка, с което и съобразно спазването на чл. 8 от Хартата за основните права на Европейския съюз - /X./ по отношение този начин на обработка на лични данни КЗД няма компетентност произнася. В същия източник се предвижда, че с цел да насърчава социалното и териториално единство на Съюза той признава и зачита достъп до услугите от общ икономически интерес, предвиден от националните законодателства и практики в съответствие с присъединителните договори /чл. 36 от X./, а съобразно чл. 38 съюзът осигурява в провежданите политики високо равнище на защита на потребителите. Чл. 52 от Хартата гласи, че всяко ограничаване на упражняването на правата и свободите, признати от нея, за да бъде законоустановено, като държи сметка за основното съдържание на същите права и свободи. Цитираните по-горе нормативни актове, представляващи част от българския правопорядък се намират в унисон с X., чиито статут е равносилен с този на учредителните договори на ЕС /Договорите/. Всяко поставяне на допълнителни условия, въвн от нормативно установените, принципно създава предпоставки за осуетяване упражняването на дадено право, съответно за нарушаване на принципа за равно третиране. Именно дискриминацията от една страна представлява самостоятелно право - чл. 21 от X., но от друга страна тя представлява и конститутивен елемент на всички основни права. По-конкретно в същият текст е предвидено, че в областта на прилагане на Договорите и без да се засягат особени разпоредби, се забранява всяка форма на дискриминация, основана на гражданството. Във връзка с това следва да бъде казано, че Договорът за функциониране на Европейския /ДФЕС/ урежда правото на установяване в чл. 49, като забранява изрично ограничения от каквото и да било естество по отношение свободата на установяване на граждани на една държава-членка на територията на друга държава-членка. В обхвата на защитата са включени и ограниченията за

създаване на търговски представителства, клонове или дъщерни дружества от граждани на всяка държава-членка, установили се на територията на друга държава - членка. При спазване на принципа на пропорционалност ограничения могат да бъдат налагани, само ако са необходими и, ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора. Свободата на установяване включва и право на достъп до упражняване на дейност като самостоятелно заето лице, както и създават и ръководят предприятия, в частност дружества по смисъла на член 54, ал.2 от ДФЕС при условията, определени от правото на държавата, където се извършва установяването за нейните собствени граждани при спазването на главата относно капиталите. В конкретния случай, с поставеното от страна на банката на изискване за нотариално упълномощаване на трето лице извън управителя, да се разпорежда с договора за откриване на разплащателна сметка с „Коливинг Банско“ ЕООД, на практика се въвежда ограничение за неговия управител М. Е. Ц. да разполага в пълнота с това свое качество, което е опосредено по отношение контрагента „УниКредит Булбанк“ АД. Всичко изложено дотук се поставя от страна на банката в зависимост от факта на наличие на чуждестранно гражданство на управителя на дружеството, което не е опровергано по никакъв начин.

Посредством чл. 9 от ЗЗДискр. е транспонирана Директива 43/ 2000 на ЕС, уреждаща разпределението на доказателствената тежест в производствата за защита от дискриминация, ред заложеното в нея, щом страната, която наведе твърдения за дискриминация представи съответстващи факти, че е налице такава, то доказателствената тежест за спазване на принципа за равно третиране се носи от ответната страна – обстоятелство, указано на страните в хода на производството пред КЗД. Задължението на ответната страна е за пълно и главно доказване, което е обратно и включва оборване на всички факти, изнесени в жалбата. В конкретния случай не се предоставят никакви доказателства, обосноваващи по категоричен начин необходимост от ограничения необходими и отговарящи на признати от Съюза цели от общ интерес или необходимост да бъдат защитени права и свободите на други хора, произтичащи от чуждото гражданство на жалбоподателя. В настоящия случай съставът отчита, че по смисъла на § 13, т. 12 от ДР на ЗЗП е дадена легална дефиниция на понятието „финансова услуга“, в този смисъл, това е всяка услуга, свързана с банкова дейност, кредитиране, застраховане, лично пенсионно осигуряване, кредитиране или плащане. В тази връзка следва да се приеме, че „Индивидуална застраховка злополука, Закрила“ е финансова услуга, която безусловно попада в приложното поле на забраната за дискриминация по чл. 37 от ЗЗДискр. В този смисъл се сочи, че е нарушена и забраната в чл. 37 от ЗЗДискр., съгласно която не се допуска отказ от предоставяне на услуги, при по-неблагоприятни условия, на основата на признаците по чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр. Счита още, че в депозираните становища на ответната страна чрез процесуалния представител се съзира индиция за неравно третиране на М. Е. Ц., действащ като управител на „Коливинг Банско“ ЕООД чрез прилагане на практика, попадаща извън съществуващата нормативна уредба в областта и извън Общите условия на „УниКредит Булбанк“ АД няма забрана за откриване на платежна сметка чрез упълномощен представител, а има изисквания във връзка с това, които би могло и следва да се свържат с усилията на Банката да осигури

сигурността на потребителите.

Относно твърдението на жалбоподателя, че „УниКредит Булбанк“ АД е поставила „специално условие“ в противоречие на българските закони и въвеждащо практика на неравенство в третирането, основано на признака „гражданство“ /чл. 4 от ЗЗДискр./, така и с правото на ЕС за еднакво третиране на гражданите на всички държави - членки на ЕС във всяка държава членка на ЕС, съгласно изложеното се достига до извод, че българската правна регламентация не съдържа идентично задължение при разкриване на разплащателна сметка на поставеното на жалбоподателя, а ответната страна, при разпределяне на доказателствената тежест, не е опровергала доказателствено неговото поставяне към жалбоподателя по причина, че жалбоподателят е гражданин на Федерална република Германия. Последното верифицира факта на различен подход при третирането на М. Е. Ц., в качеството му на управител на клиент на „УниКредит Булбанк“ АД въз основа на правно защитен признак по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., като следва да бъде посочено, че в самия ЗЗДискр. не се дава спецификация е налице такъв признак /т.е. дали е необходимо лицето да е български гражданин, гражданин на държава-членка /предвид наличие на европейско гражданство/ или гражданство от трета страна, извън ЕС/. Последният се извлича, с оглед на контекста на дискриминационно поведение и по-специално дали разликата в третирането на даден субект се основава именно на наличие на такъв правно защитен признак във всеки отделен случай, като обстоятелството, че дадено лице, подложено на дискриминация е и гражданин на държава-членка нито смекчава, отегчава обстоятелствата по случая, а просто принадлежността към държава, член на ЕС доставя допълнителни гаранции за защита, произтичащи от общностното право.

Останалите аргументи в решението не са във връзка с установяването на дискриминационно отношение в същото.

От правна страна:

Процесното решение е издадено при спазване на административнопроизводствените правила, от компетентен орган, в съответствие с материалните норми.

Настоящият съдебен състав като прецени фактите, установени по делото, намери, че обжалваното решение е незаконосъобразно поради неправилно приложение на материалния закон.

Законосъобразността на административния акт се преценява към момента на издаването му. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК същият следва да съдържа фактическите и правните основания за издаването му. Първите са необходим реквизит на акта и липсата им го опорочава съществено. Липсата на фактически основания представлява винаги съществено административнопроизводствено нарушение, водещо до отмяна на административния акт. Обратно, макар и да е административнопроизводствено нарушение, непосочването или погрешното посочване в акта на правното основание за издаването му не е съществено такова при условие, че актът съдържа фактическите основания за издаването си. В случая волята на органа относно упражненото от него право е ясна, а последващият контрол по приложението на закона спрямо посочените факти е изцяло допустим и възможен.

Съгласно чл. 4, ал. 1 – 3 от ЗЗД.::

„1. Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

(2) Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства.

(3) Непряка дискриминация е поставянето на лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, или на лица, които, без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрални разпоредба, критерий или практика, освен ако разпоредбата, критерият или практиката са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.“

Съгласно § 1, т. 7 от ДР на ЗЗДискр. "Неблагоприятно третиране" е всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго въз основа на признаците по чл. 4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица.

За да е налице пряка дискриминация, съобразно определението на чл. 4, ал.1 от ЗЗД, следва разликата в третирането да е на основата на защитен признак, както и да е налице причинно-следствена връзка между защитения признак и по-неблагоприятното третиране на жалбоподателя.

Предвид на установените по – горе факти, настоящият състав на съда приема, че е налице осъществена пряка дискриминация по отношение на немския гражданин, постоянно пребиваващ в Р.България М. Е. Ц., в качеството му на управител на ТД „Коливинг Банско“ ЕООД, „К. С.“ понастоящем, от страна на „УниКредит Булбанк“ АД. Правилни са всички съображения, изложени в процесното решение на КЗД.

От фактическа страна се установява по безспорен начин, че М. Е. Ц., е немски гражданин с право да пребивава в Р. България дългосрочно, посредством писмо с вх. № 16-20-524/28.04.2022 г. на КЗД, като този факт не е оспорен. М. Е. Ц. е управител на „Коливинг Банско” ЕООД, капиталово търговско дружество, учредено под българска юрисдикция по разпоредбите ТЗ. Това се установява и от справка в Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, извършена чрез единния портал за заявяване на електронни административни услуги на Агенция по вписванията на Република България. От същата справка става ясно, че към настоящият момент дружеството е със сменена фирма - „К. С.“, считано от 28.10.2022 г. /датата на вписване обстоятелството/. По делото не се спори, че жалбоподателят, на 25.02.2022 г., лично е открил набирателна сметка на името на новоучредяваното дружество в банка „УниКредит Булбанк“ АД. Безспорно се явява и обстоятелството, че след извършване регистрация на дружеството на 02.03.2022 г. според данни в Т./ М. Е. Ц. се явява в офис на банката (клон в [населено място]) с цел разкриване на разплащателна банкова сметка на името на дружеството, при което от

страна на банковия персонал му е обяснено, че предвид на това, че управителят на новоучреденото дружество „Коливинг Банско“ ЕООД, „К. С.“ понастоящем, е чужденец, банката ще разкрие разплащателна сметка на дружеството, ако бъде снабдена с пълномощно, създаващо представителна власт на юридическо лице с българско гражданство да представлява дружеството пред банката, с право то да закрива сметката. Това условие не представлява част от Общите условия за разкриване на разплащателна сметка, като същото не е предвидено пряко нито в българското законодателство, нито в това на ЕС. Този факт също така не е спорен по делото.

Съдът намира, че така поставеното на М. Ц. изискване при откриване на банкова сметка на юридическо лице, търговско дружество, чрез негов законен представител упълномощено лице, наложени в практиката на „УниКредит Булбанк“ АД, го поставя в неблагоприятно положение като управител на търговско дружество, по признак „гражданство“, различно от българското.

Правната регламентация, касаеща дейността по разкриване на разплащателни сметки, както се сочи в оспореното решение, се съдържа в Наредба №3 на БНБ от 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти (Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 37 от 4 май 2018 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 50 от 2019 г.; дрп., ДВ, бр. 38 от 2020 г.; изм. и доп., бр. 23 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2022 г.) издадена на Народна банка /Наредба №3/, по-конкретно в чл.5 от същата. Услугите, свързани с разкриване на разплащателни сметки, обслужвани от „УниКредит Булбанк“ АД се предоставят въз основа на договор, в писмена форма, сключен между банката и съответен потребител. Откриването на клиентски профил или сметка на всяко физическо или юридическо лице в банката се осъществява след извършване на набор от проверки и анализ на предоставените от клиента документи. Видно от безспорния факт на разкриване на набирателна сметка, в т.ч. снабдяване на банката с изискуемата документация за целта, на жалбоподателя е било известно, че заявената от представляваното от него дружество услуга предполага предхождащо я проучване на клиента „Коливинг Банско“ ЕООД. Това, според банката било свързано със Закона за мерките срещу изпирането на пари /ЗМИП/ и като такъв следвало да спазва законоустановените правила за превенция, като се прави позоваване на чл. 3 от цитирания акт. Твърди се в становище на банката, че откриването на клиентски профил/ сметка на физическо или юридическо лице, което се осъществявало след извършване на множество проверки и анализ на предоставените клиента документи. Сочи се обстоятелството, че в случая е получено разрешение за последващо преоформяне на набирателната сметка в разплащателна при изпълнение на поставено условие от компетентните в банката звена, за което се твърди, че клиентът е бил надлежно уведомен по електронна поща на 15.04.2022 г. Прави се твърдение, че наличието на автоматизирана система на контрол по този закон изключвало дискриминационно отношение спрямо Ц.. Това твърдение се обезсмисля от самото указание, дадено на последния, изразяващо се в упълномощаване на друго лице – български гражданин, което да оперира с бъдещата разплащателна сметка. Това указание представлява действие по упражняване на пряка дискриминация, поради „неблагоприятно третиране“ по признак „гражданство“. В случая лицето е немски гражданин, т.е. гражданин на държава – член на ЕС, поради което допълнително се

обосновава наличието на такова третиране, с оглед на защитата от правото на ЕС и по-специално - чл. 52 от Хартата за основните права на Европейския съюз - /X./, според който всяко ограничаване на упражняването на правата и свободите, признати от нея, за да бъде законоустановено, като държи сметка за основното съдържание на същите права и свободи. Нарушено е и правото на свободата на установяване, вкл. право на достъп до упражняване на дейност като самостоятелно заето лице, както и създават и ръководят предприятия, в частност дружества по смисъла на член 54, ал.2 от ДФЕС при условията, определени от правото на държавата, където се извършва установяването за нейните собствени граждани при спазването на главата относно капиталите. Поставеното от страна на банката на изискване за нотариално упълномощаване на трето лице извън управителя, да се разпорежда с договора за откриване на разплащателна сметка с „Коливинг Банско“ ЕООД, въвежда ограничение за неговия управител М. Е. Ц., да оперира в това си качество в пълен обем на предоставените му по закон правомощия, което право е опосредено от пълномощник, което е напълно недопустимо. Поставеното изискване за упълномощаване на лице – български гражданин е предпоставено единствено от наличието на чуждестранно гражданство на управителя на дружеството, което не се оспорва от банката. Това изискване не се предвижда в нито един нормативен акт и противоречи изцяло на горепосочената нормативна уредба.

В случая, безспорно е нарушена и забраната в чл. 37 от ЗЗДискр., съгласно която не се допуска отказ от предоставяне на услуги, при по-неблагоприятни условия, на основата на признаците по чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр. Както бе установено по – горе изискването за представяне на пълномощно на лице – български гражданин, е довело до липса на предоставяне на услуга и регистриране на банкова, разплащателна сметка на дружеството.

Съдът намира, че по делото се установи осъществена пряка дискриминация, при поставеното пред М. Ц. изискване при откриване на банкова сметка на юридическо лице, търговско дружество, чрез негов законен представител упълномощено лице – български гражданин, наложени в практиката на „УниКредит Булбанк“ АД, което го поставя в неблагоприятно положение, като управител, по признак „гражданство“, различно от българското.

Предвид на всичко изложено по-горе, съдът намира, че по делото се установи осъществена пряка дискриминация по смисъла на чл. 4 от Дискр. във вр. с §1, т.7 от ДР на ЗЗДискр. по признак „гражданство“ по отношение на М. Е. Ц., в качеството му на управител на „К. Б.“ ЕООД /сега „Коливинг Семково“ ЕООД/, от страна на „УниКредит Булбанк“ АД, която е допуснала също така нарушение на чл. 37, ал.1 от ЗЗДискр. спрямо М. Е. Ц., в качеството му на управител на „К. Б.“ ЕООД /сега К. С.“ ЕООД/, със седалище и адрес на управление: [населено място]. Правилно е наложена и адм. санкция в размер на 500 лева, на осн. чл. 80, ал. 2, вр. с чл. 4, ал.1, на „УниКредит Булбанк“ АД.

Съдът намира, че процесното решение е правилно и законосъобразно, поради което жалбата срещу същото е неоснователна.

По делото е налице своевременно направено искане за присъждане на разноски, като такива следва да се присъдят на ответника за юриск. възнаграждение, на осн. чл. 143,

ал. 4 от АПК, в размер на 200 лева.
Водим от горното, АССГ, 33-ти състав, Второ отделение,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба на „УниКредит Булбанк“ АД, [населено място], ЕИК[ЕИК], представлявано от ЦВ. М. и А. Т., чрез юриск. К. Ц., срещу решение № 564 от 20.12.2022 г. по преписка № 97/2022 г. по описа на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/, в частта му, с която е установено следното:

- че „УниКредит Булбанк“ АД, [населено място] е осъществила дискриминация по смисъла на чл. 4 от Дискр. във вр. с §1, т.7 от ДР на ЗЗДискр. по признак „гражданство“ по отношение на М. Е. Ц., в качеството му на управител на „К. Б.“ ЕООД /сега „Коливинг Семково“ ЕООД/, със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 2770, [улица],

- че „УниКредит Булбанк“ АД, е допуснала нарушение на чл. 37, ал.1 от ЗЗДискр. спрямо М. Е. Ц., в качеството му на управител на „К. Б.“ ЕООД /сега К. С.“ ЕООД/, със седалище и адрес на управление: [населено място];

- като е наложена, на основание чл. 80, ал. 2, вр. с чл. 4, ал.1 на „УниКредит Булбанк“ АД, представлявано от А. Т. и Ц. М., със седалище и адрес на управление: [населено място], административно наказание имуществена санкция в размер на 500 (петстотин) лева;

ОСЪЖДА „УниКредит Булбанк“ АД, [населено място], ЕИК[ЕИК], представлявано от ЦВ. М. и А. Т., да заплати на Комисия за защита от дискриминация сума в размер на 200 /двеста/ лева;

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: